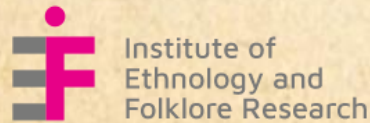

Local, national and/or cosmopolitan character of the record industry?

- **The example of a Zagreb-based record company and the Kajkavian region of Croatia**

Tanja Halužan

SEM Annual Conference, October 2020

Zagreb-based record companies

EDISON BELL PENKALA

founded in 1926 ,
operational since 1927; in
bankrupcy from 1937 to
1945

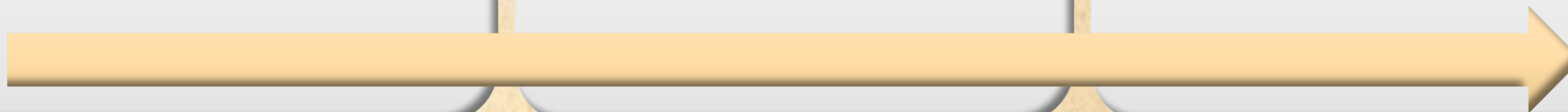
ELEKTROTON

active from 1938 to 1945

JUGOTON

founded in 1947, in 1991
renamed to Croatia Records
and active to date

Excerpt from the sales catalogue with caption:
"Magnificent recording from a distance" →

YouTube HR Search

0:00 / 2:58

Narodil nam se Kralj nebeski (Božićna pjesma)/The King of Heaven was Born to us (Christmas carol)

64 views • Dec 19, 2018

Ivan Mirmik
163 subscribers

Narodil nam se Kralj nebeski (Božićna pjesma). Pjev. društvo Vijenac u Nadbisk. Sjemeništu Zagreb. Edison Bell Penkala Record, Z1230 (Z357) (25 cm)

2 0 SHARE SAVE ...

SUBSCRIBE

CRKVENI ZBOROVI
ЦРКОВНИ ЗБОРОВИ

Pjev. društvo »Vijenac«: bogoslovi nadb. sjem. Zagreb
Пјев. друштво »ВИЈЕНАЦ«: богослови надб. сјем. Загреб

cm	Broj		
25	Z 1230	Narodil nam se kralj nebeski (Božićna). Radujte se narodi (Božićna).	Народил нам се краљ небески (Божићна). Радујте се народи. Божићна).

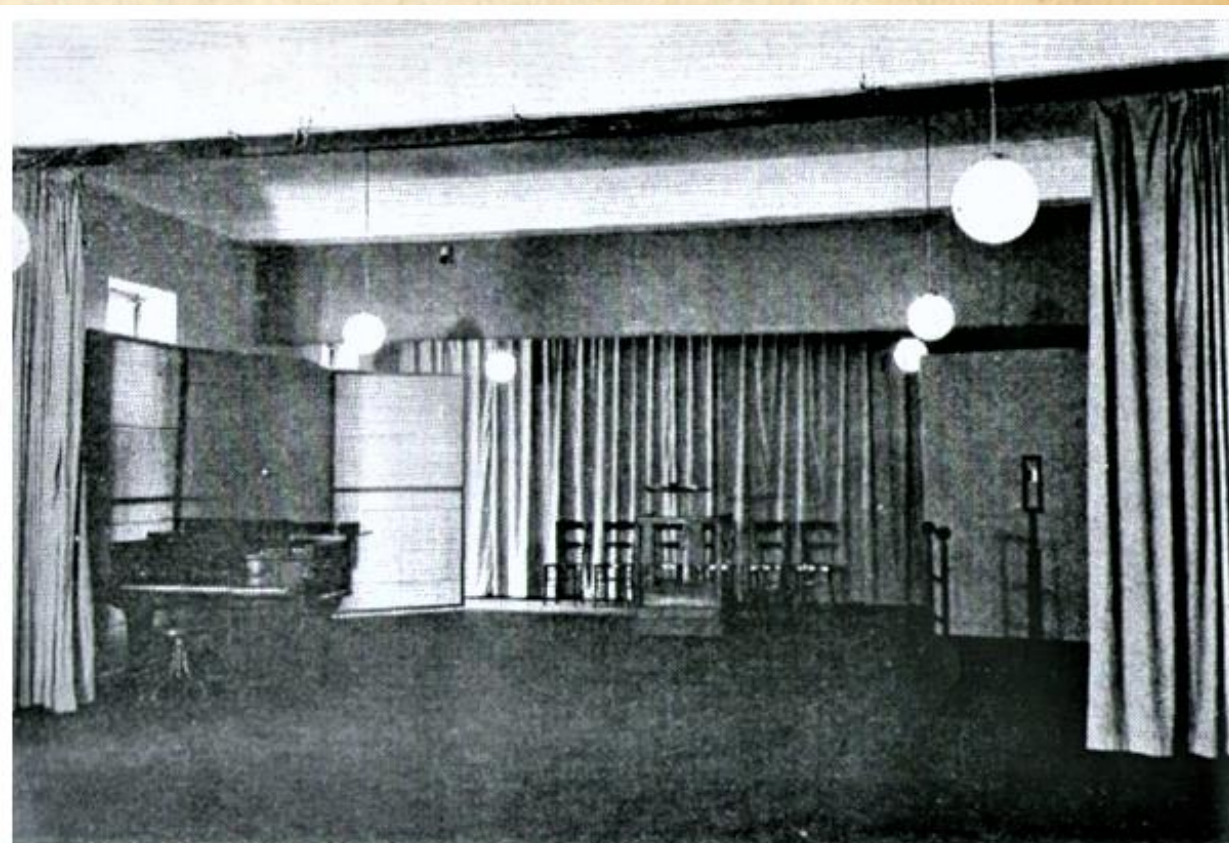
**!! VELIČANSTVENA SNIMKA IZ DALJINE !!
!! ВЕЛИЧАНСТВЕНА СНИМКА ИЗ ДАЉИНЕ !!**

Jedina dosad opstojeća ovakove vrste
Једина досад обстојећа овакове врсте

Pjevano po 2000 prisutnog naroda uz pratnju orgulja
(Prof. DUGAN)
Певано по 2000 присутног народа уз пратњу оргуља
(Проф. ДУГАН)

cm	Broj		
25	Z 1229	Narodil nam se kralj nebeski. Народил нам се краљ небески. Тебе Бога хвалимо. Тебе Бога хвалимо.	

Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=OpkjFUJTmL8>

Today's Teslina street where Edison Bell Penkala studio was situated from 1927 to 1933

Copyright: Veljko Lipovšćak

Народна библиотека

Србије

B4 431/1928

1928

Edison Bell Penkala

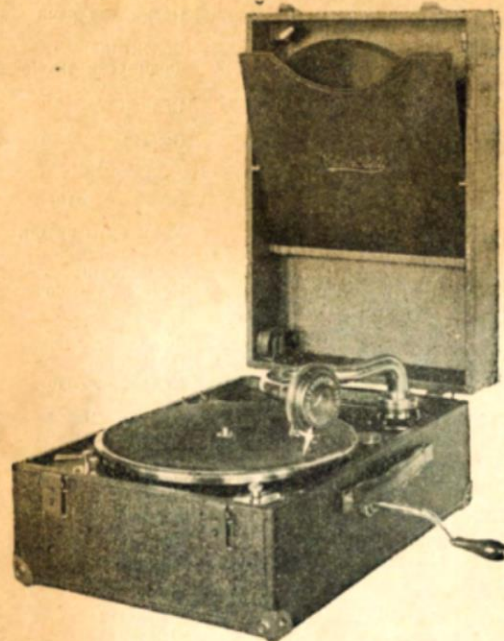
LTD.

БЕОГРАД

ЗАГРЕБ

СКОПЉЕ

EDISON BELL LUKSUSNI PORTABLE GRAMOFON

MODEL 247.

Na otplatu Din 2000.—

Za gotovo: Din 1800.—

KUTIJA:

Presvučena vrlo finim crnim platnom u imitaciji kože, s crnim metalnim čoškovima, ključanicom, spremnom za 6—8 ploča 25 cm, šalicom za igle s patentnim poklopcem, zaporima, koji drže kutiju za igle i ručku za navijanje.

STROJ:

Osobito jaki Edison Bell motor na dva pera, koji radi bez šuma i djeluje na 25 cm veliku baršunom prekrivenu okretnicu a igra 2 ploče od 30 cm jednim navijanjem.

ZVUČNA RUČKA:

U obliku zmiје spojena je s metalnim zvučnim lijevkom i providjena je zvučnicom najnovijeg izuma Edison Bell «SUPER», koja vjerno i savršeno reproducira svaki glas.

Težina: 8.50 Kg. — Veličina: 45 cm × 30 cm × 18 cm.

Na uvaženje!

Sve su naše domaće snimke snimljene u našoj vlastitoj stalno uređenoj dvorani za električno snimanje.

Naše su ploče snimljene po najsavremenijoj metodi električnim putem, pa je reprodukcija zvuka bez svake smetnje vjerna originalu.

Kod snimanja glazbenih ploča fungirali su kao dirigenti: Operni ravnatelj u m.: gg. N. Fallier i Prof. Albini. — Dirigenti Kr. Narod. Kazališta u Zagrebu: gg. M. Sachs i O. Smodek i K. Baranović. — Skladatelj g. I. Tijardović. — Vršni vojni kapelmajst.: gg. P. Vimer i I. Muhvić te Dirigent Jazz Orkestra g. R. Simacek. — Prataju na glasoviru preuzeli su: gg. operni ravnatelj u m. N. Fallier, Prof. E. Kreuth, M. Sachs, P. Dumčić i R. Simacek.

U snimkama s orkestrom sudjelovali su najbolji članovi orkestra Kr. Narod. Kazališta u Zagrebu: Redatelj g. Prof. U. Fabbrī.

Za snimanje umjetničkih, opernih, operetnih i narodnih napjeva angažirani su, s obavezom ekskluzivneta za Edison Bell Penkala, svi operni i operetni prvaci Kr. Narod. Kazališta u Zagrebu i Kr. Narod. Pozorišta u Beogradu i Narod. Gledališta u Ljubljani uz sudjelovanje biranih članova zbora Kr. Narodnog Kazališta u Zagrebu.

Snimljeno je samo što je najbolje i najpoznatije iz domaće i strane glazbene literature.

Na uvažene!

Sve su naše domaće snimke snimljene u našoj vlastitoj stalno uređenoj dvorani za električno snimanje.

Naše su ploče snimljene po najsavremenijoj metodi električnim putem, pa je reprodukcija zvuka bez svake smetnje vjerna originalu.

Kod snimanja glazbenih ploča fungirali su kao dirigenti: Operni ravnatelj u m.: g. N. Fallier i Prof. S. Albini. — Dirigenti Kr. Narod. Kazališta u Zagrebu: gg. M. Sachs, O. Smodek i K. Baranović. — Skladatelj g. I. Tijardović. — Vršni vojni kapelmajst.: gg. P. Vimer i I. Muhvić, te Dirigent Jazz Orkestra g. R. Simacek. — Prataju na glasoviru preuzeli su: gg. operni ravnatelj u m. N. Fallier, Prof. E. Kreuth, M. Sachs, P. Dumčić i R. Simacek.

U snimkama s orkestrom sudjelovali su najbolji članovi orkestra Kr. Narod. Kazališta u Zagrebu: Redatelj, g. Prof. U. Fabbrī.

Za snimanje umjetničkih, opernih, operetnih i narodnih napjeva angažirani su, s obavezom ekskluzivneta za Edison Bell Penkala, svi operni i operetni prvaci Kr. Narod. Pozorišta u Beogradu i Narod. Gledališta u Ljubljani uz sudjelovanje biranih članova zbora Kr. Narodnog Kazališta u Zagrebu.

Snimljeno je samo što je najbolje i najpoznatije iz domaće i strane glazbene literature.

N. FALLIER, operni rav. u miru, Zagreb

S. ALBINI, operni ravnatelj u miru Zagreb

K. BARANOVIĆ, operni dirigent, Beograd

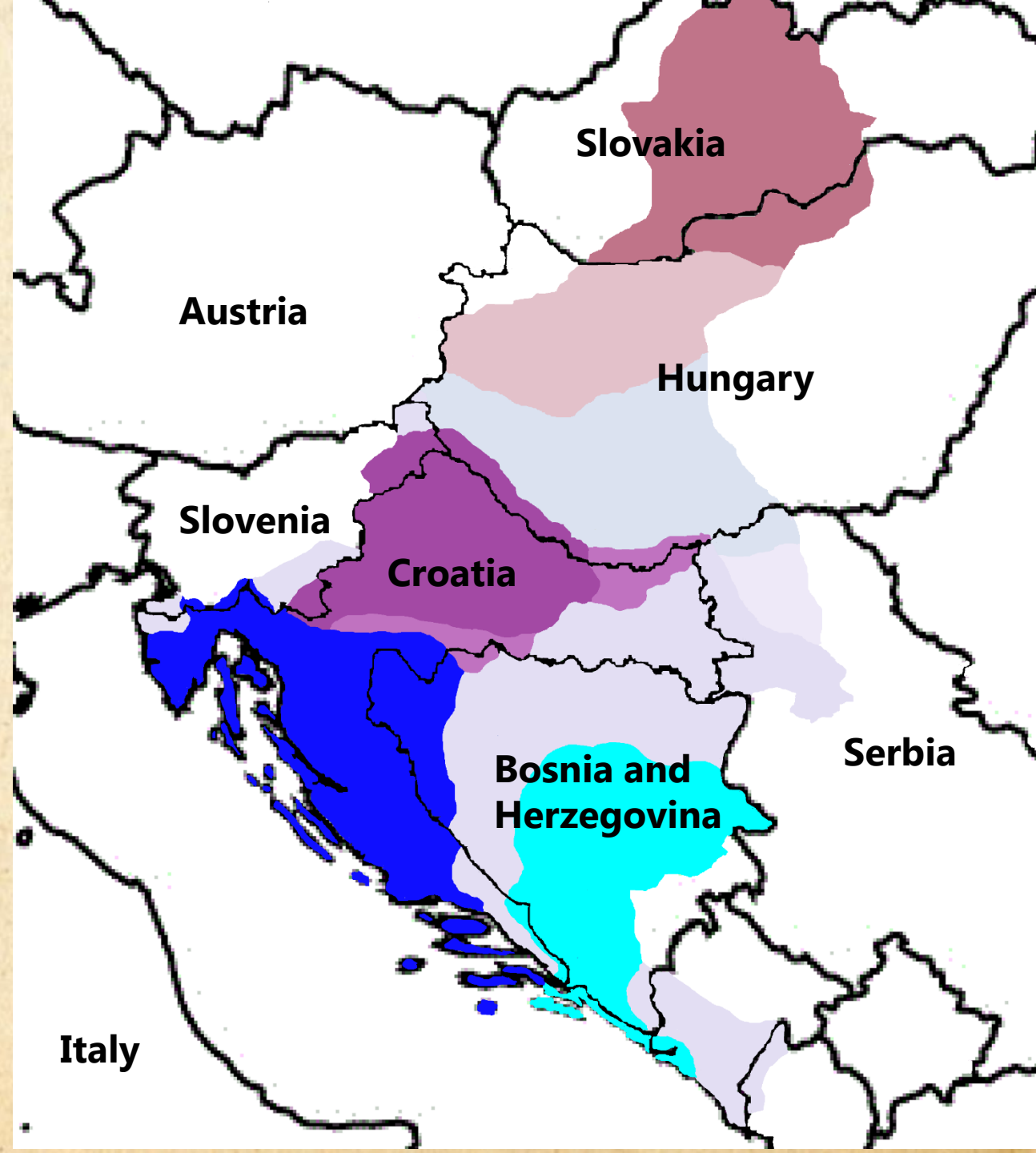

M. SACHS, operni dirigent, Zagreb

O. SMODEK, operni dirigent, Zagreb

- Middle Slovakian
- Half Kajkavian dialect gradually disappeared after the arrival of the Hungarians
- Transitional dialects gradually disappeared after the arrival of the Hungarians
- Kajkavian dialect gradually disappeared after the arrival of the Hungarians
- Kajkavian dialect
- Mostly Kajkavian
- Transitional dialects
- Chakavian dialect
- Schakavian (western shtokavian) dialect

Kajkavian repertoire in Edison Bell Penkala production

- mostly educated singers and actors
- a large amount of repertoire in the domain of popular music:
cosmopolitan genre + local language
- "Kajkavska popevka" as an original genre

Kabaretnе snimke i šansonі (šlageri)

Кабаретне снимке и шансоні (шлагери)

KABARET U VLASTITOM DOMU!
КАБАРЕТ У ВЛАСТИТОМ ДОМУ!

IRMA POLAK

operна пјевачица i operetna diva, која својим милозвучним гласом дикцијом и темпераментом задивљује и осваја svakoga — и Милан Сепец, оперетни тенор загребачке оперете, који је својим наступима дилем цијеле Југославије доживио изванредне успјехе и постао љубимац публике.

ИРМА ПОЛАК

опера певачица и оперетна дива, која својим милозвучним гласом, дикцијом и темпераментом задивљује и осваја svakoga — и Милан Сепец, оперетни тенор загребачке оперете, који је својим наступима дилем цијеле Југославије доживио изванредне успјехе и постао љубимац публике.

cm. Broj

25 Z 1063 Roszika
Bečki napjevi, pjeva Irma
Polak uz mali orkestar

Розика
Бечки напеви. Пева
Ирма Полак уз мали
оркестар

ACA BINIČKI

tenor i komičar, ravnatelj i redatelj zagrebačke operete dobro poznat sa svojeg nedostiživog humora i šale.

АЦА БИНИЧКИ

тенор и комичар, равнатељ и редатељ загребачке оперете добро познат са својег неодољивог хумора и шале.

cm. Broj

25 Z 1062 Molitva malog dečesa
(Šaljivo)
Blanka, pjeva Margita
Dubajić uz jazz-orkestar
Vimer

Молитва малог дечеца
(Шаливо)
Бланка, пева Маргита
Дубајић уз Јаз-оркестар
Вимер

Gjuro Prejac: "Vu plavem trnaci" ("In the blue orchard")

Available at: <http://mz.nsk.hr/zbirka78/tag/edison-bell-electron/>

Thank you!

Tanja Halužan

e-mail: tanja@ief.hr

